Feria v. die 2. Martij 1679.

In Generali Congregatione Sanctæ Romanæ, & Vniuerſalis Inquiſitionis habita in Palatio Apoſtolico Vaticano coram Sanctiſſimo D. N. D. Innocentio Diuina Prouidentia PP. XI. ac Eminentiſſimis, & Reuerendiſſimis Dominis S.R.E. Cardinalibus in tota Republica Chriſtiana contra hæreticam prauitatem Generalibus Inquiſitoribus à Sancta Sede Apoſtolica ſpecialiter deputatis.

SAnctiſſimus D.N. Innocentius Papa XI. prędictus ouium ſibi à Deo creditarum

 ſalu-

ſaluti ſedulò incũbens,& ſalubre opus in ſegregandis noxijs doctrinarũ paſcuis ab innoxijs à fel. rec. Alexandro VII. Prædeceſſore ſuo inchoatum proſequi volẽs, plurimas propoſitiones partim ex diuerſis, vel libris, vel theſibus, ſeù ſcriptis excerptas, & partim nouitèr adinuentas Theologorum plurium examini, & deindè Eminentiſſimis, & Reuerendiſſimis Dominis Cardinalibus contra hęreticam prauitatem Generalibus Inquiſitoribus ſubiecit. Quibus propoſitionibus ſedulò,& accuratè ſæpiùs diſcuſſis eorumdem Eminentiſſimorum Cardinalium,&Theologorum votis per Sanctitatem Suam auditis. Idem Sanctiſſimus D. N. re poſteà maturè conſiderata, ſtatuit, & decreuit pro nunc ſequentes propoſitiones, & vnamquamque ipſarum, ſicut iacent, vt minimùm tamquàm ſcandaloſas, & in praxi pernicioſas, eſſe damnandas, & prohibendas, ſicuti eas damnat,& prohibet. Non intendens tamen Sanctitas Sua per hoc Decretum alias propoſitiones in ipſo non expreſſas, & Sanctitati Suæ quomodolibet, & ex quacumque parte exhibitas, vel exhibendas vllatenùs approbare.

1. Non

1. Non eſt illicitum in Sacramentis conferendis ſequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, relicta tutiore, niſi id vetet lex, conuentio, aut periculum grauis damni incurrendi. Hinc ſententia probabili tantùm vtendum non eſt in collatione Baptiſmi, Ordinis Sacerdotalis, aut Epiſcopalis.

2. Probabilitèr exiſtimo, Iudicem poſſe iudicare iuxtà opinionem etiam minùs probabilem.

3. Generatim dum probabilitate, ſiuè intrinſeca, ſiuè extrinſeca quantumuis tenui, modò à probabilitatis finibus non exeatur, confiſi aliquid agimus, ſemper prudentèr agimus.

4. Ab infidelitate excuſabitur Infidelis non credens ductusopinione minùs probabili.

5. An peccet mortalitèr, qui actum dilectionis Dei ſemèl tantùm in vita eliceret, condemnare non audemus.

6. Probabile eſt, nè ſingulis quidem rigorosè quinquennijs per ſe obligare præceptum charitatis erga Deum.

7. Tùnc ſolùm obligat, quando tenemur iuſtificari, & non habemus aliam viam, qua iuſtificari poſſumus.

8. Comedere, & bibere vſq; ad ſatietatem ob ſolam voluptatem, non eſt peccatum, modò non obſit valetudini, quia licitè poteſt appetitus naturalis ſuis actibus frui.

9. Opus Coniugij ob ſolam voluptatem exercitum omni penitùs caret culpa, ac defectu veniali.

10. Non tenemur proximum diligere actu interno, & formali.

11. Præcepto proximum diligendi ſatisfacere poſſumus per ſolos actus externos.

12. Vix in Sæcularibus inuenies, etiàm in Regibus ſuperfluum ſtatui. Et ità vix aliquis tenetur ad eleemoſynam, quando tenetur tantùm ex ſuperfluo ſtatui.

13. Si cum debita moderatione facias, potes abſque peccato mortali de vita alicuius triſtari, & de illius morte naturali gaudere, illam inefficaci affectu petere, & deſiderare; non quidem ex diſplicentia perſonæ, ſed ob aliquod temporale emolumentum.

14. Licitum eſt abſoluto deſiderio cupere mortem Patris, non quidem, vt malum Patris, ſed vt bonum cupientis, quia nimirū ei obuentura eſt pinguis hæreditas.

15. Licitum eſt filio gaudere de parricidio

Pa-

Parentis à ſe in ebrietate perpetrato propter ingentes diuitias indè ex hæreditate conſecutas.

16. Fides non cenſetur cadere ſub præceptum ſpeciale, & ſecundùm ſe.

17. Satis eſt, actum fidei ſemel in vita elicere.

18. Si à poteſtate publica quis interrogetur, fidem ingenuè confiteri, vt Deo, & fidei glorioſum conſulo, tacere, vt peccaminoſum per ſe non damno.

19. Voluntas non poteſt efficere, vt aſſenſus fidei in ſeipſo ſit magis firmus, quàm mereatur pondus rationum ad aſſenſum impellentium.

20. Hinc poteſt quis prudentèr repudiare aſſenſum, quem habebat ſupernaturalem.

21. Aſſenſus fidei ſupernaturalis, & vtilis ad ſalutem ſtat cùm notitia ſolùm probabili reuelationis; immò cùm formidine, qua quis formidet, ne non ſit locutus Deus.

22. Non niſi fides vnius Dei neceſſaria videtur neceſſitate medij, non autem explicita Remuneratoris.

23. Fides latè dicta ex Teſtimonio Creaturarum, ſimiliuè motiuo ad iuſtificationem ſufficit.

24. Vocare Deum in Teſtem mendacij leuis

non eſt tanta irreuerentia, propterquam velit, aut poſſit damnare hominem.

25. Cum cauſa licitum eſt iurare ſine animo jurandi, ſiuè res ſit leuis, ſiuè grauis.

26. Si quis, vel ſolus, vel coràm alijs, ſiuè interrogatus, ſiuè propria ſpontè, ſiuè recreationis cauſa, ſiuè quocumque alio fine iuret, ſe non feciſſe aliquid, quod re vera fecit, intelligendo intra ſe aliquid aliud, quod non fecit, vel aliam viam ab ea, in qua fecit, vel quoduis aliud additum verum, revera non mentitur, nec eſt periurus.

27. Cauſa iuſta vtendi his amphibologijs eſt, quoties id neceſſarium, aut vtile eſt ad ſalutem corporis, honorem, res familiares tuendas, vel ad quemlibet alium virtutis actum, ita vt veritatis occultatio cenſeatur tùnc expediens, & ſtudioſa.

28. Qui mediante commendatione, vel munere ad Magiſtratum, vel Officium publicum promotus eſt, poterit cum reſtrictione mentali præſtare iuramentum, quod de mandato Regis à ſimilibus ſolet exigi, non habito reſpectu ad intentionem exigentis, quia non tenetur fateri crimen occultum.

29. Vr-

29. Vrgens metus grauis eſt cauſa iuſta Sacramentorum adminiſtrationẽ ſimulandi.

30. Fas eſt viro honorato occidere inuaſorẽ, qui nititur calumniam inferre, ſi alitèr hæc ignominia vitari nequit; idem quoque dicendum, ſi quis impingat alapam, vel fuſte percutiat, & poſt impactam alapam, vel ictum fuſtis fugiat.

31. Regularitèr occidere poſſum furem pro conſeruatione vnius aurei.

32. Non ſolùm licitum eſt defendere defenſione occiſiua, quæ actu poſſidemus, ſed etiam ad quæ ius inchoatum habemus, & quæ nos poſſeſſuros ſperamus.

33. Licitum eſt tàm hæredi, quàm legatario contra iniuſtè impedientem, ne vel hæreditas adeatur, vel legata ſoluantur, ſe talitèr defendere, ſicut & ius habenti in Cathedram, vel Præbendam contra eorum poſſeſſionem iniuſtè impedientem.

34. Licet procurare abortum ante animationem fœtus, ne Puella deprehenſa grauida occidatur, aut infametur.

35. Videtur probabile omnem fœtum, quãdiù in vtero eſt, carere anima rationali, & tunc primùm incipere eamdem habere, cùm paritur, ac conſequentèr dicendum

erit in nullo abortu homicidium cõmitti.

36. Permiſſum eſt furari,non ſolùm in extrema neceſſitate, ſed etiam in graui.

37. Famuli,& famulæ domeſticæ poſſunt occultè heris ſuis ſurripere ad compenſandam operam ſuam quam maiorem iudicant ſalario, qnod recipiunt.

38. Non tenetur quis ſub pœna peccati mortalis reſtituere quod ablatum eſt per pauca furta ; quantumcumque ſit magna ſumma totalis.

39. Qui alium mouet, aut inducit ad inferendum graue damnum tertio non tenetur ad reſtitutionem iſtius damni illati.

40. Contractus Mohatra licitus eſt, etiam reſpectu eiuſdem Perſonæ, & cum contractu retrouenditionis præuiè inito, cùm intentione lucri.

41. Cùm numerata pecunia pretioſior ſit numeranda, & nullus ſit, qui non maioris faciat pecuniam præſentem, quàm futuram, poteſt creditor aliquid vltrà ſortem à mutuatario exigere, & eo titulo ab vſura excuſari.

42. Vſura non eſt dum vltrà ſortem aliquid exigitur tamquam ex beneuolentia, & gratitudine debitum, ſed ſolùm ſi exiga-

tur

tur tamquam ex iuſtitia debitum.

43. Quidni non niſi veniale ſit detrahentis auctoritatem magnam ſibi noxiam falſo crimine elidere?

44. Probabile eſt non peccare mortalitèr, qui imponit falſum crimen alicui, vt ſuam iuſtitiam, & honorem defendat. Etſi hoc non ſit probabile, vix vlla erit opinio probabilis in Theologia.

45. Dare temporale pro ſpirituali non eſt ſimonia, quando temporale non datur tamquàm pretium, ſed dumtaxat tamquàm motiuum conferendi, vel efficiendi ſpirituale, vel etiàm quando temporale ſit ſolùm gratuita compenſatio pro ſpirituali, aut è contra.

46. Et id quoque locum habet, etiamſi temporale ſit principale motiuum dandi ſpirituale; immò etiam ſi ſit finis ipſius rei ſpiritualis, ſic vt illud pluris æſtimetur, quã res ſpiritualis.

47. Cùm dixit Concilium Tridentinum eos alienis peccatis communicantes mortalitèr peccare, qui niſi quos digniores, & Eccleſiæ magis vtiles, ipſi iudicauerint ad Eccleſias promonent, Concilium, vel primò videtur per hoc digniores non aliud ſigni-

ſignificare velle, niſi dignitatem eligendorum ſumpto comparatiuo pro poſitiuo; vel ſecundò locutione minùs propria ponit digniores, vt excludat indignos, non verò dignos; vel tandem loquitur tertiò quando fit concurſus.

48. Tam clarum videtur, fornicationem ſecundúm ſe nullam inuoluere malitiam,& ſolùm eſſe malam,quia interdicta,vt contrarium omninò rationi diſſonum videatur.

49. Mollities iure naturæ prohibita non eſt. Vnde ſi Deus eam non interdixiſſet, ſæpè eſſet bona, & aliquando obligatoria ſub mortali.

50. Copula cùm coniugata, conſentiente marito, non eſt adulterium; adeòque ſufficit in confeſſione dicere, ſe eſſe fornicatum.

51. Famulus, qui ſubmiſſis humeris ſcientèr adiuuat herum ſuum aſcendere per feneſtras ad ſtuprandum virginem, & multotiès eidem ſubſeruit deferendo ſcalam, aperiendo ianuam, aut quid ſimile cooperando, non peccat mortalitèr, ſi id faciat metu notabilis detrimenti, puta ne à Domino malè tractetur, ne toruis oculis aſpicia-

cia-

ciatur, ne domo expellatur.

52. Præceptum ſeruandi feſta non obligat ſub mortali, ſepoſito ſcandalo, ſi abſit cõtemptus.

53. Satisfacit præceptò Eccleſię de audiendo Sacro, qui duas eius partes, immò quatuor ſimul à diuerſis Celebrantibus audit.

54. Qui non poteſt recitare Matutinum, & Laudes, poteſt autem reliquas Horas, ad nihil tenetur, quia maior pars trahit ad ſe minorem.

55. Præcepto Communionis annuæ ſatisfit per ſacrilegam Domini manducationem.

56. Frequens Confeſſio, & Communio, etiã in his, qui gentilitèr viuunt, eſt nota prædeſtinationis.

57. Probabile eſt, ſufficere attritionem naturalem, modò honeſtam.

58. Non tenemur Confeſſario interroganti fateri peccati alicuius conſuetudinem.

59. Licet ſacramentalitèr abſoluere dimidiatè tantùm confeſſos ratione magni concurſus Pœnitentium, qualis v. g. poteſt contingere in die magnæ alicuius feſtiuitatis, aut Indulgentiæ.

60. Pœnitenti habenti conſuetudinem pecca-

cana-

Digitized by Google

candi contra legem Dei, Naturæ, aut Eccleſiæ, etſi emendationis ſpes nulla appareat, nec eſt neganda, nec differenda abſolutio; dummodò ore proferat, ſe dolere, & proponere emendationem.

61. Poteſt aliquando abſolui, qui in proxima occaſione peccandi verſatur, quam poteſt, & non vult omittere, quinimmò directè, & ex propoſito quærit, aut ei ſe ingerit.

62. Proxima occaſio peccandi non eſt fugienda, quandó cauſa aliqua vtilis, aut honeſta non fugiendi occurrit.

63. Licitum eſt quærere directè occaſionem proximam peccandi pro bono ſpirituali, vel temporali noſtro, vel proximi.

64. Abſolutionis capax eſt homo quantumuis laboret ignorantia Myſteriorum Fidei, & etiamſi per negligentiam, etiam culpabilem neſciat Myſterium Sanctiſſimæ Trinitatis, & Incarnationis Domini Noſtri Ieſu Chriſti.

65. Sufficit illa Myſteria ſemèl credidiſſe.

Quicumque autem cuiuſuis conditionis, ſtatus, & dignitatis illas, vel illarum áliquam coniunctím, vel diuisìm defenderit, vel ediderit, vel de eis diſputatiuè, publi-

cè,

cè, aut priuatìm tractauerit, vel prædicauerit, niſi forsàn impugnando, ipſo facto incidat in excommunicationem latæ ſententiæ, à qua non poſſit (præterquam in articulo mortis) ab alio quacumque etiã dignitate fulgente, niſi pro tempore exiſtente Romano Pontifice abſolui.

Inſupèr diſtrictè in virtute Sanctæ Obedientiæ, & ſub interminatione Diuini Iudicij prohibet omnibus Chriſtifidelibus, cuiuſcumque conditionis, dignitatis, & ſtatus, etiam ſpeciali, & ſpecialiſſima nota dignis, nè prædictas opiniones, aut aliquam ipſarum ad praxim deducant.

Tandèm, vt ab iniurioſis contentionibus Doctores, ſeù Scholaſtici, aut alij quicũque impoſterùm ſe abſtineant, & vt paci, & charitati conſulatur; idem Sanctiſſimus in virtute Sanctæ Obedientiæ eis præcipit, vt tàm in libris imprimendis, ac manuſcriptis, quàm in Theſibus, Diſputationibus, ac Prædicationibus caueant ab omni cenſura, & nota, necnon à quibuſcumque conuicijs contra eas propoſitiones, quæ adhùc inter Catholicos hinc indè controuertuntur, donèc à S. Sede

reco-

recognita ſuper ijſdem propoſitionibus iudicium proferatur.

Franciſcus Riccardus Sanctæ Romanæ, & Vniuerſalis Inquiſitionis Not.

Loco ✝ Sigilli.

Anno à Natiuitate D. N. IESV CHRISTI milleſimo ſexcenteſimo ſeptuageſimo nono, Indictione ſecunda, die verò 4. menſis Martij, Pontificatus autem Sanctiſs. in Chriſto Patris, & D. N. D. Innocentij diuina Prouidentia Papæ XI. anno tertio, ſupradictum Decretum affixum, & publicatum fuit ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum, Cancellariæ Apoſtolicæ, & in acie Campi Floræ, ac in alijs locis ſolitis & conſuetis Vrbis per me Franciſcum Perinum eiuſdem Sanctiſs. D. N. Papæ, & Sanctiſſimæ Inquiſitionis Curſorem.

ROMÆ, Typis Reu. Cam. Apoſt. 1679.

MJT 1317 P07

Digitized by Google